Num: 7.

GAZETA WARSZAWSKA.

WE SRZODĘ DNIA 25. STYCZNIA ROKU 1775.

Z Warſzawy d. 25. Stycznia.

Iuż od dawnego czaſu niepamiętamy tak prędkiey i tak ſtateczney, przy obſitych śniegach, u nas zimy. Wiſła od dwuch mieſięcy i daley nieprzerwanie ſtoi i coraz barziey ſię wzmacnia. Mroz, który podług *Thermometrum de Reaumur*, roboty *Paryſkiey* przez P. *Cappy* (w tuteyſzym Matematycznym Jego Królewſkiey Mości Gabinecie) do ſtopniów 12. innych dni pod czas dochodził; dnia wczorayſzego i dziś przed wſchodem ſłońca, na ſtopień 16. poſtąpił. Właśnie ten mròz ieſt *Paryſki* roku 1709. Przy tęgich mrozach, ſtateczney doznaiemy pogody. Dziſieyſzy dzień (*Nawròcenia S. Pawła*) iak ieſt piękny i pogodny, tak obſzerne niektòrym da pole zwykłego rokowania, dobrych przez rok teraźnieyſzy czaſow.

Z Lublina d. 22. Stycznia.

W dzień doroczney uroczyſtości Narodzenia Nayiaśnieyſzego Monarchy Naſzego, ſpie-

wał Uroczystą Wotywę Imć Xiądz *Lęczowski* Biskup *Abelorytanski* Officiał *Lubelski*; na ktorey się znaydowało wielu Obywatelow Woiewodztwa tuteyszego i Magistrat. Po skończonym Nabożeństwie, pomieniony Imć Xiądz Biskup dla przytomnych gości wspaniały dał obiad przy wyborney muzyce.

Z WŁOCH.

Z Rzymu dnia 24. Grudnia.

Xiąże Bartłomiey *Corsini* Poseł Extraordynaryiny Cesarski, podczas uroczystey w *Conclave* audyencyi, dnia 15. tego miesiąca, miał mowę do *S. Collegium Kardynalskiego* w te słowa: „

„ Wiadomo wam iest, *Nay wyżsi Oycowie*, z iak wielkim żalem Nayiaśnieyszy „ Cesarz przyiął smutną nowinę, że *Stolica Apostolska* „ zostaie bez Następcy *Piotra*, „ Owczarnia Chrystusowa bez „ Pasterza, Kościoł powszechny bez Papieża. Wiadomo też wam iest, iak tenże „ Nayiaśnieyszy Cesarz żąda, „ ażeby na tym naywyższym „ Kościoła S. stopniu, postawiony był ten, ktory iest „ tegoż stopnia naygodnieyszy, i dla S. Religii naypożyteczznieyszy.

„ Macie w ręku waszych „ list tegoż Nayiaśnieyszego „ Cesarza, pełen przyiaźni, „ iegoż ręką własną do was „ pisany. Wszakże tenże Nayiaśnieyszy Cesarz, chcąc iescze barziey pokazać swą „ pobożność ku Bogu, swą „ oraz przychylność ku *S. Stolicy Apostolskiey*, przysłał „ tu mnie, abym iaśniey ieszcze wyłożył świątobliwe „ iego żądania; ktore chociaż „ iuż w swoim liście do was „ pisanym dokładnie wyraził, „ chciał iednak, abym toż samo ieszcze ustnie na tym „ mieyscu powtorzył i imieniem iego potwierdził.

„ Pozwolcie więc *Oycowie Naywyżsi*, ażebym zażył „ głosu moiego Poselskiego. „ Żąda Nayiaśnieyszy Cesarz, „ ażeby z tego Swiętego mieysca, precz ustąpiło wszystko „ to, co nie iest święte! Precz „ duch własnego swego pożytku! Precz przywiązanie „ do iakieykolwiek strony! „ Celem iedynym waszym, „ powinno być dobro Swiętey „ Religii, i uszczęśliwienie „ Kościoła powszechnego. Obowiązek wasz, a to ciężki „ i ścisły, ten tylko na tym „ mieyscu iest, ażebyście takiego na *Stolicy Piotrowey* „ osadzili Papieża, ktorego „ czyste i cnotliwe obyczaie

,, tudzież głęboka w rządze-
,, niu umieiętność, nad in-
,, nych barziey zaleca; ktory-
,, by oraz, rządy Kościoła S.
,, obiąwszy, na naypierwszym
,, celu postawił zbawienie dusz
,, ludzkich i bespieczną spokoy
,, ność całego Swiata Chrze-
,, ściańskiego.

,, W waszey to mocy iedy-
,, nie iest; od waszey to do-
,, brey woli zawisło: bylebyście tylko chcieli iednomyślnie i zgodnie do tego się
,, dzieła przyłożyć. Nicht
,, wam tey mocy przeczyć
,, niemoże, kiedy sam Nayiaśnieyszy Cesarz wam ią
,, przyznaie: nicht też na nią
,, targnoć się nieodważy się,
,, gdy tenże Nayiaśnieyszy
,, Monarcha, iako naypierwszy w godności syn Kościoła S. i Naywyższy Wiary
,, Obrońca, wolności waszey,
,, całą swą mocą bronić i utrzymywać, iak nayuroczyściey przezemnie przyrzeka i obiecuie.

,, W tey iedynie wielkiey
,, wagi rzeczy, tu przysłany
,, iestem; ktorą, odrzuciwszy
,, na stronę wszystkie krasomowskie upiękrzenia, iak
,, umysłem tak i mową prostą
,, przełożyłem; będąc pewnym, że myśli i chęci wasze, z myślą i chęcią Nayiaśnieyszego Cesarza bez tego zgadzaią się.

,,Do tych czas mowiłem, iako Cesarski Poseł. Co zaś do
,, moiey w szczegulności należy osoby; zamilczeć nie
,, mogę tego szacunku, ktory
,, miałem zawsze względem
,, całego *Swiętego Kollegium* i każdey w nim znayduiącey się osoby: ktorych
,, łaskawym względom na zawsze mnie polecam i oddaię.,, Nie byłoby gorliwsze Poselstwo, od samego *Wielkiego Konstantyna*, lub *Pipina!*

Z Florencyi d. 26. Grudnia.

Odprawiły się tu dnia 24. tego miesiąca, Chrzciny młodego Arcy-Xiążęcia, dnia 23. narodzonego. Imć X. Arcy-Biskup nasz chrzcił w wielkiey pałacowey Sali; Hrabia *de Colloredo* Guwerner Familii Arcy-Xiążąt, Imieniem Arcy-Xiążęcia *Maxymiliana* trzymał nowo-narodzonego Xiążęcia do chrztu; ktoremu dano imiona *Maxymilian, Ian, Iozef, Viktor.* Po Chrzcie S. śpiewane było *Te DEUM laudamus* przy dawaniu gęstego ognia, tak z barmat, iako i zręczney strzelby.

Z NIEMIEC.

Od Szwaycarow dnia 1. Sty-

cznia. Podług listow *Rzymskich*, znayduie się w *Conclave* 44. Kardynałow; do ktorych i Kardynał *Rossi* ma wolę przybyć, ieżeli mu zdrowie pozwoli. *Collegium Kardynalskie* ieszcze na dwie części iest podzielone. Większa nierównie część, iest wprawdzie za Kardynałem *Colonna* Wikaryuszem Papieskim, ktora go usilnie promowuie na Wikaryuszowstwo Chrystusowe; ale przeciwna strona *Roialistow*, czyli niektorych Dworow, utrzymuie Kardynała *de Simoni*.

Też listy *Rzymskie* przydaią, że pomieniony Kardynał *Colonna*, przed weyściem do *Conclave*, wstąpił do pewnego tamecznego Kościoła pod tytułem *Obrzezania Pana JEZUSA* zostaiącego. Gdy tam zabawiwszy się na modlitwie u grobu *S. Ignacego* Wyznawcy, wychodził z tegoż Kościoła, a pewne osoby, iako idącemu do *Conclave*, oświadczali mu zwykłe życzenia; na to pobożny ten i oświecony Kardynał odpowiedział: ,, Jużem ,, dobrą przeszkodę do Papie- ,, stwa dla siebie położył, kie- ,, dy idąc do *Conclave*, tu wstą- ,, piłem.,,

Z Wiednia dnia 31. Grudnia.

Listy z *Medyolanu* doniosły nam, że Feltmarszałek *Castellani* Generał Kommendant woysk stoiących w *Lombardyi*, tudzież Generał Reymentu Kirissyerow, zszedł z tego świata. Przez iego śmierć wiele pozostało Dworowi do rozdania Woyskowych Urzędow.

Z Frankfortu d. 3. Stycznia.

W roku przeszłym urodziło się tu dzieci oboiey płci 841. Umarło ludzi 1045.

Z Gibraltaru d. 6. Grudnia.

Generał *Convallis* Wielko-Rządca tuteyszy, przy końcu Listopada, odebrał rozkaz z *Anglii*, aby z Cesarzem *Marokańskim* umówił się o wypuszczenie wszystkich, ktorych ma w swoim kraiu *Angielskich* niewolnikow. Wedle tego rozkazu, wraz wysłał na umowę do *Mequines* iednego Officera. W obozie *Maurow* pod *Ceutą*, zaraza panuie, ktora wielu z nich z tego świata sprząta; nie uważaiąc iednak na tę klęskę, rozpoczętego obleżenia nie przerywaią.

Z FRANCYI.

Z Wersalu dnia 29. Grudnia.

Krol Imć, Generała Majora woysk swoich Margrabiego *de Juigné*, mianował swym pełnomocnym Ministrem do Dworu *Petersburskiego*.

Num: 7.

SUPLEMENT

DO GAZETY WARSZAWSKIEY

WE SRZODĘ DNIA 25. STYCZNIA ROKU 1775.

Z Amſterdamu dnia 13. Grudnia. Gdy Poseł *Angielſki* zanioſł ſkargę do Stanow Rzeczypoſpolitey, o to, że trzy okręty *Boſtońſkie* przybywſzy do *Texel*, naładowane tam są bronią, prochem, ołowiem i innym rynſztunkiem woiennym; odpowiedziano mu: że póki *Boſtończykowie* i inni Obywatele Oſad *Ameryki* północney nie ſą ogłoſzeni buntownikami, póty maią wolność, niemniey iako wſzyscy poddani Korony *Angielskiey*, beſpiecznego handlu u wſzyſtkich portow Rzeczypoſpolitey *Hollenderskiey*. Niewiemy iednak, czyli ta odpowiedź będzie ſię podobała Dworowi *Angielſkiemu*. O tych *Amerykanach*, zawſze iednoſtayne wiadomości mamy, iż oni przy obronie praw ſwoich i wolności ſtoiąc, na tym ſię zaſadzaią: „ że ieżeli *Anglia*, tę cząſtkę, a to ieſzcze właſną ſwoię, całą potęgą przygnębi; nie wiele z tąd ſławy odbierze: Ieżeli zaś teyże małey cząſtce pod czas poſzczęści się; co za hańba będzie dla wielkiey mocy, iż małey zwyciężyć niepotrafiła? Barziey przeto *Anglią*, aniżeli *Amerykę* (iak oni mowią) te zamieſzki obchodzić powinne. (*)

(*) *Podobną, owſzem wyżſzą nieròwnie myśl, czytamy w ſtarożytnych dziciach. Roku 842. po śmierci* Teofila *Wſchodniego Ceſarza, zoſtał naſtępca na Tron* Michał *w dziecinnym wieku; matka zaś tego dziecięcia* Teodora, *pobożna, rozumna i mężna Pani, rząd tym czaſem utrzymywała. Kròl* Bulgarow *nazwiſkiem* Bogoris *Poganin, wiedząc wiele lat miało dziecie (ale nie wiedział, wiele miała rozumu i męſtwa matka)* użyć

Z Londynu dnia 28. Grudnia. Krôl Imć, wedle corocznego zwyczaiu swego, na Swięta *Bożego Narodzenia* 1000 Funtow Szterlingow na ubogich rozdać kazał; Krôlowa zaś Ieymć, wydała na tychże, 500. funtow Szterlingow.

Okręt woienny *Angielski Il Vittorioso* zwany, od 74. harmat, pod *Landsend* z ludźmi wszystkiemi i z całym swym ładunkiem zatonął.

Dnia 27. teraznieyszego miesiąca, nadeszłe tu listy od Graffa *Grantham* Ministra naszego u *Madryckiego* Dworu, doniosły (iak słychać) że *Karol III.* Krôl *Hiszpański* Koronę złożył, i zdał ią wtôremu synowi swemu Krôlewicowi *Karolowi Antoniemu Xiążęciu Asturyi* (*Ta nowina, lubo w* Angielskich *Gazetach drukowana iest, trudna iednak do wierzenia; gdyż prosto z* Madrytu *żadney o tym niemasz wiadomości.*)

Z Londynu dnia 30. Grudnia. Po nadeszłych tu listach od Generała *Gage*, ktore dotąd trzymaią w sekrecie, rozeszła się iednak pogłoska, że powyżey *Boston*, iedna *Angielska* Fregata potykała się z 3. *Francuskiemi* woiennemi okrętami, i od nich pokonana i pogrążona została. Ta nowina, acz potrzebuie potwierdzenia, z tym wszystkim rzecz iest pewna, że mimo wszelkich ostrożności z naszey strony,

---

tey pory na swôy pożytek chciał, i wysłał Posłow do Carogrodu, *woynę* Teodorze *Wdowie wypowiadaiąc. Tym Posłom, taką odpowiedź* Teodora *wręcz dała:* „ *Powiedźcie waszemu*
„ *Panu, iż wielki tchôrz musi być z niego. W ten czas dopioro*
„ *woynę on nam wypowiada; kiedy Cesarzem iest dziecie, a*
„ *Państwem rządzi tym czasem niewiasta. Dufa on w tę oko-*
„ *liczność; a ia dufam w Boga, zawsze srogo karzącego tych,*
„ *ktorzy przymierza łamią. Niechże wie o tym, że się go nie*
„ *zlęknę. Ia sama, z mieczem w ręku, na czele naszego woy-*
„ *ska, stanę na placu. Iakkolwiek tylko los woyny padnie,*
„ *zawsze on przegra. Ieżeli albowiem szczęście mu posłuży;*
„ *będziesz on śmiał popisywać się, że niewiastę zwyciężył?*
„ *Ieżeli zaś przegra; iak on oczy przed światem pokaże, gdy*

Francuskie okręty wdzieraią ſię z rozmaitym rynſztunkiem do Oſad naſzych.

Ułożono tu plantę, wedle ktorey pozwolić maią Oſadom *Amerykańskim*, aby oſoby zpomiędzy ſiebie wybrane, do tuteyſzego Parlamentu przyſłały, dla uczynienia końca niniey-ſzym rozruchom. Skutek iedności i ſtatku iuż ſię pokazuie.

W tych dniach przybiegł tu Kuryer z *Hagi* od Kawalera *Yorke* Miniſtra naſzego przyſłany, przez ktorego dowiedzieliśmy ſię, że nowy traktat handlu, między *Hollandyą* i Dworem *Berlińskim*, właśnie ieſt w robocie.

Irlandya do Dworu częſte zanoſi ſkargi, na wielkie zapłaty, ktoremi obciążana ieſt; tak dalece, że tych oſtatnich lat 3. przybyło na 1000. funtow Szterlingow, nowych na nią włożonych rocznych ciężarow.

Wypis liſtu z Wirginii dnia 2. Liſtopada. Zaczęliśmy tu woynę z *Indyanami* za rzeką *Ohis* mieſzkaiącemi. Naſz Wielkorządca Lord *Dunmoſe* ſam w oſobie ſwoiey przeciwko nim wyſzedł, wziąwſzy z oſobą Oberſzleytnanta *Mackonald* z 2000. piechoty; ktoremu iuż udało ſię po cztyrykroć zbić *Indyanow* i niektore ich miaſta popalić. Teraz woyſka naſze idą pod miaſto *Schawanese*. Wielkie wprawdzie ſzkody ponieśliśmy od *Indyanow*; ale ſpodziewamy-ſię, że wkrotce będą przymuſzeni do proſzenia pokoiu.

„ go niewiaſta pobiie? „ Zadziwiony nad takim męſtwem Bogoris, *tychże Poſłow nazad zaraz poſłał do* Carogrodu, *żądaiąc utwierdzania dawnego pokoiu; oraz proſząc o uwolnienie Sioſtry ſwey, ktora dawniey była w niewolę wzięta i Chrześcianką w* Carogrodzie *zoſtała. Z ochotą uczyniła to* Teodora; *a wypuſzczona z niewoli Xiężna, naprzod ſamego Krola Brata ſwego, a potym całą* Bulgaryą *do Wiary S. Chrześciańſkiey przyprowadziła. Sam Krol* Bogoris *ochrzczony był od Biſkupa, ktorego mu taż* Teodora *Ceſarzowa z* Carogrodu *przyſłała. Ona to także, wprowadzone przed 120. lat od* Leona Izauryka *Ceſarza* Obrazoborſtwo, *w całym Państwie wykorzeniła; a ſtarożytną cześć SS. Obrazom przywrociła.*

Doniesienie z Warszawy dnia 25. Stycznia 1775.

Iozef Pawłowſki *Hayduk wrzoſtu ſrzedniego, w ſobie ſmagły, twarzy pociągłey, wąsa czarnego cienkiego długiego; miał kresę na gębie, włosy czarne z warkoczem, w kapocie zieloney ordynaryinego ſukna, w ſpodniach hayduckich makowych z czarnym ſznurkiem; okradł pewnego Pana w* Warſzawie. *Zabrał Czerw: złł:* 100, *pierścionkow* 2, *ieden z cyfrą Krolewſką w około kameryzowany, drugi maiący w ſobie dyamencikow trzy i ſzmaragdow trzy; paſow* 4, *ieden* Liońſki *zielony ze złotem nowy wartuiący Czerw: złł:* 45., *drugi ſrebrny granatowy z karmazynowym maiący w ſobie kolor, wartuiący Czerw: złł:* 24. *Trzeci niebieski długi barzo ze ſrebrem wartuiący Czer: złł:* 18. *Czwarty ponſowy z białym, wartuiący Czerw: złotych* 6. *Sukien par trzy i puł: kontuſz ciemny z ſrebrnym galonkiem maſſyw w ſobie maiącym; żupan niebieski morowy z kwiatkami białemi; kontuſz nazwany ſzaraczek, z ſznurkiem obdzierzganym; żupan karm zynowy atłaſowy; kontuſz gradynablowy; żupan w paſeczki orzechowe kitaykowy; żupan baiowy czarny żałobny; kapota ſukna ſzarego, z guzikami ſtalowemi, cała podſzyta felpą ponſową nowa; galon od ładownicy ſrebrny, maiący iedwab karmazynowy i granatowy. Czapek* 2. *iedna z barankiem czarnym i wierzchem gredyturowym czarnym; druga z* Krymſkim *barankiem ſiwym konfederatka, z wierzchem białym gredyturowym. Bielizny koſzul* 12. *przescieradeł* 6. *powłoczkow* 9. *pończoch, chuſtek, kołnierzykow, i innych rzeczy barzo wiele. Konia karego, maiącego lat* 5. *z ſiodłem czarnym* Angielſkim. *Czerwony złoty święcony z dziurkami; łyżeczek dwie ſrebrnych. Ktoby złapał takiego, odbierze nadgrody Czer: złł:* 20. *na* Swięto-Jurſkiey *Ulicy u XX.* Kanonikow Regularnych.

Podaie ſię do *wiadomości, iż Michałowi* Rubinſkiemu *Reymentu Gwardyi* Litewſkiey *Zołnierzowi, uſzła Zona, imieniem* Łucya, *Przechrzcianka, lat* 40. *maiąca, wzroſtu niſkiego, podługowatey twarzy piegowatey, przed lat ſiedmią. Ktoby tedy o niey wiedział gdzie ſię obraca, proſi Mąż, aby dawano znać do* Konſyſtorza Warſzawſkiego.